

5 januari 2011

naamgeving nieuwe gemeente

Gemeentebestuur Súdwest Fryslân
p/a Stadhuis Sneek,
postbus 10000,
8600HA Sneek

Geacht Bestuur

De *Adviescommissie aardrijkskundige namen in Nederland* (AaniN) opereerde tot 1 november als onderdeel van de Koninklijke Academie van Wetenschappen; naar verwachting zal zij vanaf voorjaar 2011 als onderdeel van het Koninklijk Nederlands Aardrijkskundig Genootschap optreden. In de toelichting op de Gemeentewet wordt deze commissie genoemd als adviesinstantie met betrekking tot de naamgeving van nieuwe gemeenten. Als zodanig kan zij gevraagd en ongevraagd naamkundige adviezen verstrekken. Hierbij wil deze commissie u op de hoogte stellen van haar argumenten tegen het mogelijke besluit van de nieuwe raad om voor de nieuwe gemeente de naam *Súdwest Fryslân* definitief vast te stellen:

1. De naam *Súdwest Fryslân* verwijst naar een geografisch onderdeel van de provincie Fryslân, en zal niet in eerste instantie als gemeentenaam worden ervaren. Dat geeft verwarring. Datzelfde zien we ook al in de provincie Utrecht: niemand weet als de naam *Utrechtse Heuvelrug* valt, of men het over de heuvelrug of over de nieuwe gemeente heeft.
2. Het zuidwesten van de provincie Fryslân en de nieuwe gemeente dekken elkaar niet – het eerste strekt zich verder uit naar het zuiden en het tweede strekt zich verder uit naar het noorden.
3. Een naam die uit twee delen bestaat is lastig in het gebruik. Er zijn geen bijvoeglijke naamwoorden van te maken, noch inwoneraanduidingen – dat kan nu alleen maar door middel van omschrijvingen. De kans is groot dat de naam *Súdwest Fryslân* in de praktijk zal worden afgekort en dat maakt de verwarring weer groter.
4. Er moet op gewezen worden dat de gemeente Gaasterlân-Sleat moeite heeft met de naam *Súdwest Fryslân* aangezien die gemeenten wèl behoort tot het “súdwesten van Fryslân”, maar niet tot “*Súdwest Fryslân*.” Zie hierover ook het persbericht in de Leeuwarder Courant van 16 september 2009.
5. Het feit dat bij de peiling over de nieuwe gemeentenaam in november jl. een meerderheid van de kiezers (57,3%) voor de naam *Súdwest Fryslân* koos, tegen 23,8 % voor het nog complexere *Sneek-Súdwest Fryslân* en 18,9% liever een andere naam had, zegt weinig omdat men slechts de keuze had uit drie mogelijkheden en de naam *Súdwest Fryslân* steeds prominent in gebruik was geweest. De meerderheidskeuze is wellicht mede ingegeven door plattelandsmotieven om in ieder geval “*Sneek*” uit de nieuwe gemeentenaam te weren. Keuze voor “een andere naam” opende immers ook de mogelijkheid dat *Sneek* alsnog zou worden gekozen.
6. Er zal in het niet-Friestalige deel van Nederland onzekerheid ontstaan over de spelling van *Súdwest Fryslân*, omdat in het Nederlands een koppeltteken hoort tussen beide naamdelen (Zuidwest-Friesland) en in (de spelling van deze naam in) het Fries blijkbaar niet.

De in augustus 2010 publiekelijk door een actiegroep gedane suggestie *Súdwestergo* als naam

voor de nieuwe gemeente verdient serieuze aandacht. Historisch gezien betreft het hier gemeenten die eens het zuidelijke deel van Westergo uitmaakten. De argumenten verwoord door Hans Mol (o.a. in het Friesch Dagblad van 16 augustus 2010) worden door de commissie gedeeld. Diverse publicaties en ingezonden stukken in de Friese dagbladen maken duidelijk dat *Súdwestergo* als een goede naam wordt ervaren.

De Adviescommissie aardrijkskundige namen in Nederland is desgewenst gaarne bereid deze en andere argumenten die meespelen bij de keuze van gemeentenamen en die door U als bestuur daarbij zouden moeten worden betrokken, nader toe te lichten. Een lid van onze commissie heeft in het recente verleden ook op uitnodiging van de gemeentebesturen van Bolsward, Nijefurd en Wûnseradiel zakelijke informatie gegeven over wat speelt bij de keuze van gemeentenamen, zonder zich daarbij voor een bepaalde keuze uit te spreken.

Met vriendelijke groet,

Prof dr F.J.Ormeling
Voorzitter AaniN

Prof dr F.J.Ormeling
p/a Faculteit Geowetenschappen
Universiteit Utrecht
Postbus 80115
3508TC Utrecht